

Transkript filma: Oluja nad Krajinom

5. avgust 2005.

Radomir Čačić, ministar obnove i razvitka RH (Hrvatski sabor, 18. jun 2000): "Nije samo velikosrpska agresija rušila i palila i pljačkala po Hrvatskoj, nego je više toga bilo, zločinci i kriminalci su se nalazili na obje strane, a o tome, hvala Bogu, sam ja svjedok. Dame i gospodo, kad smo u 8 ujutro ulazili u Knin nijedna kuća nije gorela, kad smo se u 12 vraćali gorele su...."

Vladimir Šeks, zastupnik HDZ: "Ministar Čačić je teško uvrijedio izrekom sve zastupnike Hrvatske demokratske zajednice. Dok se ne ispričate, gospodine predsjedniče, mi napuštamo sabornicu Hrvatske demokratske zajednice. Ovakvo ponašanje njegovo...."

Predsedavajući Sabora: "Gospodine Šeks, hvala vam lijepa, molim vas, molim vas...."

Deset godina ranije

Dobrica Ćosić, književnik (Pribilovci, BiH, 1991.): ("To je jedan od najvećih grijehova naraštaja kome pripadam, jeste i ova sahrana koju posle 50 godina obavljamo, sahrana pribilovačkih mučenika. A taj greh počinismo zato što smo zabludno verovali da je zaborav zločina ustaškog služba bratstvu srpskog i hrvatskog naroda."

Ivan Vekić, HDZ (Jama Jazovka, RH, 1991.): "U kojoj su to bici sudjelovala desetogodišnja djeca, časne sestre, težaci, sirotinja, žene? Gdje su to oni ustali oružanom rukom na bilo koga? A od početka nisu imali izgleda. I da se ničije srce ne smiluje, i da nitko ne kaže da je to zločin, i da nitko ne spasi taj narod."

Franjo Tuđman, predsednik RH (1991): "A NDH nije bila samo puka kvinsliška tvorba i fašistički zločin, već i izraz, kako povjesnih težnji hrvatskoga naroda za svojom samostalnom državom..."

Na području sektora "jug", u vreme trajanja "Oluje", te prvih 100 dana nakon nje, ubijeno je najmanje 410 civila, zapaljeno preko 20.000 kuća, dok su ostale opljačkane i devastirane (Izveštaj Hrvatskog helsinškog odbora, lipnja 1999.). Film "Oluja nad Krajinom" produkcijske kuće "Factum" govori o toj akciji Hrvatske vojske. Autor filma, Božidar Knežević, poginuo je u saobraćajnoj nesreći, zbog otkazivanja kočnica, novembra 2001. godine

Jovan Rašković, Srpska demokratska stranka, RH: "Tuđmanu moramo reći da se mi sa njegovim načelima i sa njegovom koncepcijom ne slažemo i da smo spremni da se protiv te i takve koncepcije borimo, ako treba i golim rukama."

Željko Ražnatović Arkan, Petrinja 1991, RH: "Ovo je Srbija i ovo će ostati Srbija."

Hrvatska televizija, 1991: "Dvoje mrtvih i dvadesetak ranjenih posljedice su oružanog sukoba pripadnika snaga Ministarstva unutarnjih poslova Hrvatske i naoružanih terorističkih grupa u Plitvicama."

HTV: "Zastava sa četiri S koja se vijorila ovdje na ulazu u Plitvice jutros rano oko 4 sata zamjenjena je hrvatskom državnom zastavom."

Učesnici protesnog skupa, Korenica, 31. mart 1991: "Mi smo metnuli zastavu jugoslovensku, oni su je isparali, dolje na granici našoj kod mosta, oni su je isparali, metnu šahovnicu, mi smo isparali šahovnicu."

"Najbolji čovjek je poginuo, zašto - zbog ustaša, ostalo mu je dvoje nejačke dečice."

"Ovo će biti sada balkanski rat."

"Kome palo, da palo, ali vrtićemo dug iz '41. do '45. Sigurni da budu da ćemo vratiti, da nećemo ostati dužni."

Vojislav Šešelj, Plitvice, RH, 1991: "Poručujemo novom ustaškom poglavniku i ustaškom režimu, Hrvatskoj, pale su srpske glave u srpskoj Krajini od ustaške ruke. Pala je srpska glava i u srpskom zapadnom Sremu i Slavoniji. Osvetićemo srpsku krv."

Slobodan Milošević, juli 1991: Srbija se ne može zaštititi od rata kome može biti izložena, ako za taj rat nije spremna, odnosno ako bude uspostavljena u uverenju da se on ne može dogoditi.

Ratni spotovi RTS-a i HTV-a: "Idem za srpstvo i Srbiju."

"Ja mislim da je to dužnost koju sam nasledio od oca i od dede. Oni ne mogu, stariji su dosta, na mene je ostalo, vratiću ono što je srpsko."

"Moja specijalnost je ubijanje četnika."

Vojislav Šešelj, septembar 1991: Karlobag, Ogulin, Karlovac, Virovitica mora da bude naše opredeljenje i to je granica na koju armija mora povući sve svoje trupe. Ako nije u stanju bez borbe da ih povuče iz Zagreba, treba ih pod borbom povlačiti uz bombardovanje Zagreba. Ako su joj trupe ugrožene, ona ima pravo da upotrebi napalm bombe i sve drugo što ima na svojim lagerima. Hteli su rat, imaju rat."

Posle tromesečne opsade, JNA i srpske paravojne jedinice zauzele su Vukovar. Na području Vukovara do sada je eshumirano 1865 žrtava, a samo iz masovne grobnice na ovčari 200 žrtava.

Srpske paravojne jedinice pobile su u svibnju 1991. godine 45 hrvatskih civila u zadarskom selu Škabrnja...

HTV, 4. avgust 1995: "Hrvatske oružane snage poduzele su jutros vojno-redarstvene mjere za oslobađanje okupiranih područja Knina, Gračaca, Lapca, Korenice, Slunja, Gline, Dvora i Petrinje, te njihovo vraćanje u ustavno pravni poredak Republike Hrvatske."

"Pozivam hrvatske građane srpske nacionalnosti koji nisu aktivno sudjelovali u pobuni, da ostanu kod svojih kuća i bez bojazni za svoj život i svoju imovinu dočekaju hrvatsku vlast uz jamstvo da će im se dati sva građanska prava i omogućiti izbori za lokalnu samoupravu prema hrvatskom Ustavu i ustavnom zakonu uz prisutnost međunarodnih promatrača. Predsednik Republike Hrvatske, doktor Franjo Tuđman."

Ivan Tolj, general Hrvatske vojske: "Vrlo odlučnom i energičnom akcijom hrvatska vojska i hrvatsko redarstvo probile su prve crte neprijatelja na 30 taktičkih pravaca."

General Alan Forand, UN zapovednik, sektor "jug": "Teško je razumeti zašto je RSK nije pružala snažniji otpor, posebno s obzirom na to da je teren išao u korist odbrani. Hrvati su uspeli da zaobiđu s boka srpske snage u jugoistočnom delu ovog sektora. Na još mnogo mesta mogao se pružiti otpor, ali do toga nije došlo. Takođe, s vojnog stanovišta me iznenađuje to što nije bilo dubine odbrane, druge i treće linije odbrane. Drugi faktor brzog sloma bio je i taj što su vrlo rano, još 4. avgusta popodne, (Srbi) odlučili da evakušu civile iz Knina i okolnih mesta. Kad je to objavljeno, svi su počeli da beže, pa i vojnici."

Žarko Puhovski, Hrvatski helsinški odbor: "Razlog zbog kojega je to bilo moguće tako brzo završiti leži u tomu što druga strana, dakle takozvana Republika Srpska Krajina nije bila pripravna za borbu, odnosno bila je pripravna za evakuaciju već nekoliko dana ranije."

Srpske izbeglice: "Civilna zaštita je bila nešto prije osigurala te autobuse ako dođe do kakvog napada da se evakušu stanovništvo, ali tih autobusa i prevoza nije bilo."

"U petak ujutro su počele oko 5 sati ujutru padati granate, mi smo bili tu u Potkonju, znači u Potkonji nisu padale granate, one su padale u Knin. Mi smo čule kako zvižduću i padaju u Knin. Otišli smo u sklonište, u podrum i tako je bilo cijeli dan do jedno 7 sati navečer."

"Gađali su i juče, oko 5 sati su počeli gađati žestoko Knin i okolna sela i to... mi smo bili u skloništima, nismo se nadali da će Knin pasti, ali pao je i Knin..."

"Zapalili su mi sve što imam, pa gdje ću biti, kuće... temelja više nema..."

"Čekali smo do jedno 10-11 sati da li će ipak doći taj prevoz za ći dalje, nije došlo ništa i mi smo se uputili u kamp UN, u južnu kasarnu pješke, sa djecom, sa nekim ličnim prtljagom, osnovnim stvarima i tu su nas posle jedno 3-4 sata pregovora njihovih pustili unutra da uđemo i smjestimo ovako kako sad vidite."

HTV, Dnevnik (4. avgust): "Krećemo iz Kijeva, treba proći Polaču, do jutros zloglasno četničko uporište. Idemo za tenkovima hrvatske vojske, zastajkujemo, jer treba se pripaziti četnika koji bježe kroz šumu, ali znaju u očajanju i pucati, psihologija ranjenih zvjeri."

"Ostvario se, dakle, san svakoga Hrvata, pa i vašeg reportera, kojem ćete oprostiti i uzbuđenost i pomalo zastajkivanja. Ipak, najvažnije je, Hrvatska ponovo u Kninu, Knin ponovo u Hrvatskoj i zauvijek."

General Alan Forand, UN zapovednik, sektor "jug": "Kada je počelo, u 5.00 sati 4. avgusta, hrvati su stigli u Knin u 10.30. Najpre smo ih videli u kninskoj bolnici. U 11 sati su bili u samom gradu. U 11.30 su okružili ovaj kamp. Akcija se odvijala dosta brzo, što je velika misterija ove bitke."

Žarko Puhovski, Hrvatski helsinški odbor: "Po svemu sudeći, nikad to ne možeš sasvim sigurno znati, ali gotovo sasvim sigurno zahvaljujući neposrednim kontaktima Tuđmana i Miloševića stvar je rješena na jedan razmjerno brz način i po mojem sudu, to je zadnje što bi trebalo toj dvojici političara prigovarati, jer u najmanju ruku je na taj način smanjen broj mogućih žrtava."

HTV (6. avgust 1995.): "U Kninu je došlo do dokaza o jakosti i nepobjedivosti hrvatske vojske, o njezinoj profesionalnosti, civiliziranim postupcima pri zauzimanju i najjačeg neprijateljskog uporišta. Dakako, oni se znaju i veseliti, ali uvijek civilizirano i kao dobro odgojeni momci."

HTV (7. avgust 1995.): "Stotine Šibenčana izašlo je na središnji trg kako bi pozdravili hrvatske vojnike koji su ulicama Krešimirova grada pronosili natpise oslobođenih sela. Bilo je tu poljubaca, suza, ali i pjesme."

HTV (7. avgust 1995.): "U Kninu danas vrhunac vrhunaca. Predsjednik Republike Hrvatske doktor Franjo Tuđman u posjeti jučer oslobođenom Kninu. U hrvatskom Kninu, dakle, čovjek bez sumnje najzaslužniji za sve ono što se ljepo dogodilo i što se događa hrvatskom narodu."

Dr Franjo Tuđman, predsjednik RH (6. avgust 1995.): "Počelo je jučer sa oslobođenjem Knina, kad je znači definitivno propala svaka ideja ne samo velike Srbije, nego i da uopće Srbi uopšte mogu igrati onu ulogu koju su igrali u hrvatskoj povijesti, kad su zabadali nož u leđa hrvatskom narodu."

HTV (8. avgust 1995.): "Dobro večer, poštovani gledatelji, hrvatske vojno-redarstvene snage danas su pobjednički završile operaciju 'Oluja' za oslobađanje okupiranih krajeva naše domovine."

HTV (8. avgust 1995.): "Zagrepčani oduševljeno dočekuju pobjednike, popularne Alfe samo su djelić vojnih i redarstvenih snaga koje su nam proteklog vikenda priuštile dane sreće i ponosa."

Srpske izbeglice: "Mi bi išli kući, tu je stan."

"Zašto mi ne možemo tu par kilometara da dođemo svojim kućama? Mi da smo mislili odlaziti, mi bi otišli prije četiri godine." "Morate shvatiti, mi što smo ostali da ćemo ostati tu."

HTV: "U ime hrvatske vojske general Čermak je dao puna jamstva za poštivanje svih ljudskih prava i zajamčio sigurnost svim građanima Knina."

Ivan Čermak, vojni zapovednik Knina: "Ženama i djeci omogućićemo odmah slobodno kretanje, povratak kućama. Vojno sposobnim muškarcima ćemo omogućiti jedan ljudski i pošten postupak informativnih razgovora i svi oni koji nisu napravili zločine protiv države Hrvatske biće slobodni."

HTV (7. avgust 1995.): "Na ispraćaju iz Knina dirljiv susret predsjednika Tuđmana s prvom grupom dojučerašnjih prognanika, danas zasigurno najsretnijih građana Hrvatske. Stigli su iz hotela i domova i pre obilaska kuća koje su ostavili pre 5 godina došli ravno na susret s predsjednikom."

Hrvatske izbeglice: "Nemamo mi što se tiče ništa, ali nekako ti ono... zadovoljan si, došao si kući svojoj, zadovoljniji si, nešto radiš, nešto se vrtiš, tamo-amoo."

"Dvanaest puta sam se selila u ovom ratu i rekla sam prije nekoliko, trinaesti put će biti ili Knin ili dva metra ispod zemlje i eto, za sreću, bio je Knin."

"Mi smo radosni, oni su žalosni, neka su doživjeli što su nam napravili."

(Kolone srpskih izbeglica napuštaju Krajinu)

Poruka dr Franje Tuđmana, predsjednika RH: "Pozivam građane srpske nacionalnosti da ne napuštaju svoje gradove i naselja i ne odlaze u potpunu neizvjesnost, već da u skladu s hrvatskim Ustavom i zakonima postanu lojalni građani Republike Hrvatske."

HTV: "Hrvatska vojska od ranoga jutra na pumpi kod Gline srpske civile opskrbljuje hranom, mlijekom i sokovima."

Poručnik Hrvatske vojske: "Opskurblijujemo negdje blizu tisuću ljudi, ima strahovito velika kolona, dečki rade od jutra u 7 sati. Dosta je vruće, djeli se dosta hrane, ne znamo ni.... nismo škrti. Djece ima puno, a vidi se da im je žao, a ne znaju ni kud će..."

HTV: "Kuda odlazite?"

Srpske izbeglice: "Ne znamo ni mi, dečko, šta mi znamo, ne znamo ni sami."

"Ne znam, ne bih vam znao reći."

Žarko Puhovski, Hrvatski helsinški odbor: "Ono što je ostavilo gorak ukus bili su ti neprestani patetični pokušaji lakirovke, stvaranja slike o tomu da se nakon svega što se dogodilo Hrvati drže bolje nego bilo koja druga vojska za koju znamo, da nema nikakvih incidenata, da se svi ponašaju naspram tih izbjeglica ili četnika, pa i četnikuša, kako ih se voljelo zvati, pristojnije nego što to oni zaslužuju, što naravno nije bila istina."

(Vide se hrvatski vojnici kako pevaju i igraju srpsko kolo, metar od puta kojim prolaze neme kolone srpskih izbeglica na traktorima)

Hrvatski vojnici: "I Srbi su prošli i neka im je sretan put, da se nikad više ne vrate ako im je tamo ljepo samo neka ostanu, a Hrvatska je sad naša slobodna."

Srpska izbeglica: "Sve one rječi ružne, sve one psovke, sve ono... kad gledaš ono malo djeteta pruža dva prsta, ne znam... tamo nas psuje, više - cigani..."

HTV: "Šta bi vam se desilo da ste ostali u Dugem dolu?"

Srpske izbeglice (pokazuju na vrat i na konpac): "Ništa drugo..."

Žarko Puhovski, Hrvatski helsinški odbor: "Činjenice su pokazale da su ti ljudi bili u pravu. Stotine

civila je pobijeno nakon akcije ili neposredno u akciji, ali pretežno nakon akcije zvane 'Oluja' i to je pokazalo da su ti ljudi imali, iz ovih ili onih razloga, pa makar iz pogrešnih premisa, dobru procjenu toga što se može događati. Međutim, kako se to sljevalo niz malih usputnih kolona iz manjih mjesta ili ka manjim mjestima, neki ljudi naprosto nisu znali dovoljno zemljopisa da znaju kako se ide tamo kamo su na neki način željeli doći i zato se dogodilo to da su u nekim manjim mjestima bili slučajevi ubojstava, ali ne u ovim glavnim kolonama."

HTV (11. avgust 1995.): "Veliki dio Srba sa oslobođenih područja odlučilo se napustiti Hrvatsku i otići u Srbiju, iako ih je hrvatsko vrhovništvo pozivalo da ostanu. Bio je to njihov slobodan izbor, iako neki međunarodni čindbenici nastoje za to optužiti Hrvatsku. Komentar Marka Barišića:

Vidi se Piter Galbrajt kako se vozi u traktorskoj prikolici zajedno sa srpskim izbeglicama, maše hrvatskim civilima i u jednom trenutku pokazuje im, uz osmeh, preteće "no-no"

'Američki veleposlanik Piter Galbrajt jučer je na cesti Petrinja - Sisak nadgledao kolonu Srba s Banije koji su prema vlastitoj želji odlučili otići iz Hrvatske u Srbiju. Dok je kolona promicala jedna grupa hrvatskih prognanika nezadovoljna što se i Martićevi teroristi puštaju da slobodno odu, na jednom je mjestu bacala kamenje na kolonu. Hrvatska policija je ubrzo uspostavila red, a posljedice napada su nekoliko razbijenih stakala na automobilima. Ranjenih i ozljeđenih među srpskim izbjeglicama nije bilo."

Ivan Zvonimir Čičak, Hrvatski helsinški odbor: "Dakle, oni prolaze kroz Sisak i tamo je neka grupa koja nekakve kocke kamene baca na auto koji prođe. I to jedan čovjek radi, a ostali odobravaju. Dolazi jedan automobil, stojadin mislim, sa monahinjama i šoferom i ovaj čovjek koji je dizao kamenje zastane, jer vidi pak lica časne sestre, monahinje i on spusti kamen. Nakon toga, ta okolina oko njega, gotovo njega linčuje, uzima kamenje i oni interveniraju. Policija cijelo vreme stoji sa strane i gleda kako kamenuju ljude. Tek tada, kad ove časne sestre sve u krvi, monahinje pravoslavne, pokušavaju se izvući, onda policija intervenira i zaštiti ih i tad dolazi do reakcije...."

HTV (11. avgust 1995.): "Neosporno je da nema veće tragedije od one kada čovjek napušta svoj dom. I izbjegličke kolone hrvatskih Srba su jednako tužne kao i neke druge, ali američki veleposlanik nije ostao samo na tome. Počeo je upućivati teške reči na račun hrvatskog vrhovništva. Ponašao se sasvim neprimjereno službi koju obavlja.

Žarko Puhovski, Hrvatski helsinški odbor: "Galbrajt je shvatio da su stvari otišle predaleko i onda se, i to je ono što je izazvalo bjes, kako se činilo hrvatskoj javnosti solidarizirao s neprijateljem i to ne s ljudima koji su bježali od nadmoćnog neprijatelja, nego s ljudima koji su smatrani naprosto četnicima koji su toliko godina prije toga terorizirali Hrvatsku."

Srpske izbeglice: "Nisu u pravu, da sirotinja, da djeca moraju, ovakvi da moraju zato patiti, zbog političara. Da li su oni svoju djecu.... ikad pomislili da bi njihova djeca ovako mogla proći?"

"A ne znam kud idemo, vi nam obezbjedite, odmah idemo nazad i sve ćemo delati, i šahovnicu ću prihvatiti ako treba, ja ću je tu nositi, samo obezbjedite da živim."

Alun Roberts, portparol UN, sektor "jug": "Kada smo 4. avgusta gledali ulazak hrvatskih vojnika u Knin, mogli smo, na žalost, često da vidimo hrvatske vojnike kako ulaze u kuće i izlaze sa vrednostima, koje očigledno nisu njihove (...) Kuće koje sada posmatramo gore iznutra, dok se hrvatski vojnici nalaze u blizini. Katkad ulaze u kuće sa kantama benzina. Primitili smo hrvatske rezerviste, civilne policajce, videli smo hrvatske vojnike kako izlaze iz kuća i nose vrednosti koje očigledno nisu njihove".

Srpska izbeglica: "A šta nam je najteže, kad nas okupe kaže - dajte marke, đe vam je zlato, dajte marke, đe vam je zlato, vi ste marke sakrili, vi ste zlato sakrili. A da mi imamo zlata onda bi mi ovu jadnu kuću okrečili i sredili, a ne držali je ovako."

General Alan Forand, UN zapovednik, sektor "jug": "To se sve odvija na vrlo uznemiravajući način. U samoj ratnoj operaciji gotovo da nije bilo razaranja, osim kuća blizu linije razdvajanja. Čak i u Kninu, na

koji je palo oko 2.000 granata, bilo je minimalne štete. Kuće koje vidite najvećim delom su zapalile i opljačkale hrvatske jedinice. To se događa i danas, gotovo mesec dana nakon okončanja borbi. Pitate se zašto to čine. U isto vreme hrvatske vlasti tvrde da se to ne događa, dok vi to gledate svojim očima. Imamo dokaze da hrvatske snage to čine svaki dan".

Dr Franjo Tuđman, predsednik RH: "Hrvatska vojska nigdje nije poduzela paljenja, rušenja. Bilo je rječi o tome kako je čitav Knin u plamenu. Ja sam došao u Knin i drugi su došli u Knin i Knin nije bio u plamenu. Nasuprot borbi i otporu znači, bilo je veoma malo rušenja."

General Alan Forand, UN zapovednik, sektor "jug": "Takođe, pronalazimo tela u malim selima, ljude koji su streljani ili im je prerezan vrat... Kakav život mogu očekivati ako ostanu ovde?"

Žarko Puhovski, Hrvatski helsinški odbor: "Radi se gotovo sigurno o gomili incidenata na koje su djelovale emocije, ali su ti incidenti i te emocije bili pripremljeni godinama propagande u kojoj se od televizije do predsjednika države i svih javnih čindbenika uvjeravalo ljude u Hrvatskoj, a posebice vojnike, da su Srbi kao takvi, kao kolektiv krivi, i da ih kao takve, kao kolektiv treba kazniti."

General Alan Forand, UN zapovednik, sektor "jug": "Mislim da je to etničko čišćenje, kako bi se osiguralo da se Srbi, koji su pobegli u Srbiju, više ne vrate. Ako se vrate, neće imati kuće, stoku - jer je ubijena ili ukrade, neće imati letinu - jer je popaljen, neće imati imovinu - jer je spaljena. Čemu se mogu vratiti? Ničemu. Mislim da tako žele osigurati da se ne vrate."

Češki pripadnik snaga UN: "Nekoliko dana nakon zauzimanja Knina, naši su vojnici u jednoj kući našli dve starije osobe, pedesetih godina, jednu u krevetu, drugu u fotelji, prostreljenih glava. Leševi su bili stari 2-3 dana".

Marko Milovijević, svedok: "On je stradao '95. 7. 8. a 12. su iznešeni otalen pošto je onda UNPROFOR, on je odvezao."

Žarko Puhovski, Hrvatski helsinški odbor: "Ima nekoliko izvještaja, ono što je neosporno su tri stvari. Prvo, Milivojevići nisu bili upleteni u vojne aktivnosti, oni su ubijeni kao civili, o tomu nema spora po izvještajima koje smo dobili."

Marko Milovijević, svedok: "On je stradao u onoj prvoj sobi, a ćaća u kuhinji ubijen."

Žarko Puhovski, Hrvatski helsinški odbor: "Potpuno je očito da se tu radilo o ratnome zločinu, o tomu da u tim trenucima kad se to dogodilo u Kninu nije bilo nikakvih drugih mogućnosti nego da vojska te ljude ubije, i to hrvatska vojska, a koliko mi je poznato, stvar do dana današnjeg nije procesuirana."

Marko Milovijević, svedok: "Ne zna se gdje je sahranjen ni kako, nit ćaća, nit brat. Išao sam ja pet puta, šest i uvijek, na Novo groblje tamo, ali ja ne mogu znati, ja hodam po onim grobovima, ali ne mogu znati ništa. Po broju, poimenično nema ništa, kako ću onda znati?"

Žarko Puhovski, Hrvatski helsinški odbor: "Počelo se veoma precizno u skladu s međunarodnim konvencijama, tako da su veoma uredno sahranjivani ljudi sa oznakom NN, za koje se u tom trenutku nije znalo tko su. Ono što je međutim problem, je da su nakon toga što se pokazalo da ima veći broj leševa nego što se očekivalo, nije bilo pravih borbi u Kninu, se sve ljude tako, s one strane, dakle, sa srpske strane, tako pokapalo."

Grubor - Plavno, UN TV (25. avgust 1995.)

Predstavnik UN: Juče smo posetili Plavno. Našli smo se sa grupom stanovnika jednog mesta, opazili smo da s druge strane doline mesto u plamenu. Posetili smo i to mesto. Otkrili smo da je gotovo svaka kuća u tom selu spaljena.

Draginja, svedok: "Mi smo se svi pokupili da idemo za Jugoslaviju ko ima kome. Ja sam se primila da

idem ćeri, ćer se primila mene i tako, mi smo sad došli da se upišemo, vojska je prošla kraj nas, dvije partije, maskirani u onoj... crno..."

HTV (27. avgust 1995.): "Specijalne antiterorističke postrojbe MUP-a upravo obavljaju poslednje akcije čišćenja ovdje na terenu oko Plavnoga, 20 kilometara udaljenom od Knina. U desetak zaselaka pronađeno je oko sedamdesetak srpskih civila koji su tražili i dobili dozvolu ostanka ovdje u Hrvatskoj, dok ih je desetak zatražilo zaštitu UNKRO-a. Međutim, tijekom operacije u selu Gruber došlo je i do žestokog okršaja."

Marija, svedok: "Izišla jedna žena da ćera konje. Konji hoće u školu da idu i vratila se strina gore naši Grubar. I ovi sa Grubara i svi pokupili i odnećali u Grubar."

General pukovnik Ivan Čermak, zapovednik Zbornog mjesta Knin: "Nalazimo se u selu Gruboru, jednom od četnićkih uporišta koje je u akciji čišćenja terena, kao što vidite, tu je došlo do vatrenog okršaja između specijalnih jedinica MUP-a i zaostalih četnićkih grupa. Bilo je negde oko deset terorista koji su pružali otpor i u tom trenutku došlo je do paljenja sela."

Draginja, svedok: "I tu je nas ko zapalio ono selo, svi su ćutili. Ja sam rekla - ko će nego ona vojska što je prošla ovuda. I oni su rekli nama da mi čekamo, za zapisivanje da idemo i za Jugoslaviju, da idu oni videt..."

Oni su gore našli žene, nema ovijeh što su ostali u samijem Grubarima, nemoćni koji su ostali, njih šestoro ostalo i oni su nekoga našli odmah mrtve, nekoga nijesu. Vratili se Bugareći, kazuju šta je bilo, ja sam tek sutradan otišla da vidim gore brata od tetke... I kad sam ja došla sa toga Bašinca, ja kažem - Miko, snao, gore Grubari. Ona veli - ajme meni, ubiće moga Miću, on ne ćuje i ne vidi, pitaće ga nešto i on neće znati odgovoriti, ubiće njega. Tako je i bilo.

I kad su ga ubili, on je pao sa kreveta i evo, vidite krv, ona kaže, još nije otrata."

Dr Franjo Tuđman, predsednik RH: "Ali Hrvatska je nućala tim Srbima i ove dane kad smo oslobaćali svoje krajeve, da ćemo im jamćiti i ljudska i etnićka prava ako priznaju tu hrvatsku državu. Međutim, oni su se sami odlućili i pred silom naše vojske napustili su Knin, napustili su i dalmatinsku Zagoru i Liku i Kordun i Baniju i otišli su, neka im je sretan put."

Draginja, svedok: "Videla sam oćima, sve mu je presećeno, gornja vilica i donja rastavljene."

General pukovnik Ivan Čermak, zapovednik Zbornog mjesta Knin: "U samoj akciji došlo je do oružanog kontakta. U samom selu Grubori kod te akcije zapaljena je jedna ili dvje kuće, uhićen je jedan srpski terorista i pronađen je jedan leš i to vjerujemo da je to bio leš pripadnika hrvatske vojske."

Predstavnik UN: "Uveće 25. avgusta, probili smo se u selo u kome smo našli još ljudi. Jaukali su od tuge. Pronašli su drugo dvoje mrtvih, koji su oćito ubijeni ranije tog dana. Vudeli smo tela. Jedna osoba je bila upucana u glavu, drugoj je bio prerezan grkljan. Obe su bile starije osobe."

Draginja, svedok: "Ja sam došla i stala Korajica i Jovo Grubor(?) i oni mene pitaju je li naćena Marija - nije. Ja ušla tu de je ovo sad Marija, oće ušla ja, i ja gledam puši, još vatra gori, ali mi se nešto ćinilo kao panj. Ja sam došla njojzi - kuma Duška, de je rekoć Marija lećala. Kaže - lećala je u toj tamo sobi, ajde amo, i ona došla. Veli, ovo je leš izgoreli.

Evo, ovo ti je sada kuća moga kuma Jove što ga nema i ova kuhinja njegova. Sad mi ne znamo, kum je ovde kod šporeta sedio, ostao je iza žene svoje Milice koja je otišla na Bašinac tamo u školu da se zapiše da ide za Srbiju, kum je ovde ostao sjedeći. Kasnije od njega nikad ništa."

General pukovnik Ivan Čermak, zapovednik Zbornog mjesta Knin: "Što se tiće kuća koje se stalno spominju i paljenja, hrvatskoj državi, niti hrvatskoj vojsci nije u interesu uništavati imovinu i budite uvjereni da to nije masovna pojava."

Draginja, svjedok: "Vojnik koji je bio u kući nešto je uzimao iz kuća, kaže - u ovome selu nema ništa, ovo je selo hranilo četnike. A ja sam njemu odgovorila - ma, đe su ti četnici, moj brate, kad ja nikoga živa ne vidim, nema četnika. Ima - ima."

HTV (slika pokazuje mrtvog muškarca u civilnoj odeći; oružje se ne vidi): "Ovom odmetniku nije pomogao ni arsenal oružja, pravda ga je zatekla na rubu šume".

Draginja, svjedok: "Đuro Karanović bio živio u Beogradu, kad je Knin oslobođen, onda je on utekao ozdo i tako ga uhvatili tu na Plješevici i sve mu oduzeli, jer on nije imao ništa, a oni su kasnije rekli da je on pripucavao, a nije, jadan, imao ništa."

HTV (27. avgust 1995): "U zaseoku Grubor zatičemo desetak staraca kojima je hrvatska vojska već ponudila medicinsku i humanitarnu pomoć. Svi drugi već tijekom akcije 'Oluja' pobjegli su u pravcu Srbije."

Draginja, svjedok: "E, on je bio, kako se zove, Čermak, on je bio. Kršan čovek, visok, debeo, pitao nas je jesmo li gladni, da će nam sutra doneti mleka i kruha. Ja sutradan otišla, bome vojska zauzela, mal me nisu i ubili mene i jednoga čovjeka. Nema ni Čermaka, nema nikoga da je donio ništa."

General pukovnik Ivan Čermak, zapovednik Zbornog mjesta Knin: "Ako bi se bilo šta desilo što je nezakonito, ako bi se desilo da je bilo namjerne paljenje imovine, a ne daj Bože da je bilo slučajno ubojstva civila ili nečega, u svakom slučaju išla bi istraga i to pod hitno i strogo."

Žarko Puhovski, Hrvatski helsinški odbor: "Meni nije poznato da je bilo koja istraga o civilima korektno provedena u smislu da bi bila završena i da bi rezultati bili predani civilnim vlastima."

Dr Franjo Tuđman, predsednik RH: "Nisu imali vremena, nisu imali vremena da pakupe ni svoje prljave pare devize, niti gaće."

Pokolj u Varivodama

UN TV: Varivode u Hrvatskoj. 28. septembra 1995. godine, devetoro ljudi je ubijeno. Svi su bili stari preko 60 godina, svi Srbi. U Varivodama je živelo više od 500 Srba, dok u avgustu 1995. Hrvatska nije preosvojila Krajinu. Od onda ih je ostalo samo 17. Sada ih je pola mrtvo.

Janina Hrebičkova, UN TV: "Mi smo saznali noću i odmah, jedan dan nakon toga smo došli na lice mjesta i mi smo ustvari bili prva televizijska ekipa koja je vidjela šta se ustvari dogodilo, ustvari vidjela je trag toga što se dogodilo."

Ivan Zvonimir Čičak, Hrvatski helsinški odbor: "Jedan naš aktivist na terenu, Rogošić Mišo, koji je cjelu stvar javio meni, ja sam u to vreme bio u Austriji, moram reći na jednom seminaru koji je trajao mjesec dana, ja sam se vratio ovdje, nakon toga smo uspostavili kontakt sa ljudima iz Ujedinjenih naroda. Oni su to provjerili, bio je obavješten MUP i onda smo mi išli sa time u javnost."

Janina Hrebičkova, UN TV: "Kad smo došli u selo mi smo ustvari odmah vidjeli njihove stvari, posle smo ušli unutar njihovih kuća i videli smo ovu krv svugdje koja je još bila vrlo svježa..."

Svjedok: "A njih dvoje su ovako sjedili ovđe, evo, ovđe su sjedili, ona i on, ovđe su sjedili... Očevidac koji je vidio, ona ih je našla da sjede onako mrtvi."

UN vojnik: "Očito je da nije bilo pucano s ulaza, nego ovdje, ovdje su rupe od metaka, to je ubojstvo."

Svjedok: "Tako, išli su od kuće do kuće...."

Novinar: "Vi niste bili tu?"

Svedok: "Nismo, a da smo bili ne bi sad bili ovde. Jednoga su ubili tu, u toj kući, jednoga dolje niže isto u svom dvorištu su ga ubili i jednoga 'amo iza, i Dukića jednoga i Pokrajca jednoga, i gore trojicu."

Marko, svedok: "Ovi ljudi njesu nikome krivi, oni su bili ljudi stari, nisu bili u ratu, nisu ništa, stariji čovjek, niti je njihov neko bio čak u vojsci toj..."

Svedok: "I djeca su im sva većinom u Hrvatskoj."

Ivan Zvonimir Čičak: "Tamo ništa nije odneseno, ništa nije opljačkano, ljudi nisu ništa imali njih su prije opljačkali, prema tome se očito radilo o osvjeti, a njima nisu imali šta odneti, to su bili goli zidovi sve. Prema tome, ti su bili takorekuć, gladni, goli i bos i njih su njihove familije, ne znam, iz Šibenika ili iz okolice hranili."

Svedok: "Ima postalje gdje su spavali i sve i onda su pitali stranci zašto spavaju pri zemlji, zašto ne idu u sobe, a Jovan pokojni rekao - neću da me pale gore, nek' me ođe pale. On bio bolestan čovjek na noge i težak, ko će se penjati gore ako dođu, lakše ćemo pri zemlji smaknuti se i nije htio ići gore".

Janina Hrebičkova, UN TV: "I dva sata nakon nas, našoj ekipi je došla u selo velika ekipa hrvatske policije, ali ne ove oficijelne policije iz Ministarstva obrane i oni su posle nama zapretili... nisu omogućili više snimanje, ali mi smo ustvari sve snimili do tog vremena."

Nelson Garsija, komesar UN CIVPOL: "Kad se pokolj dogodio 28. septembra, hrvatska policija počela je sa redovom istragom 29. septembra, a mi smo to saznali 2. oktobra."

UN TV: "Ono što je neobično je to što je policija odnela tela u roku od tri sata. U sličnim situacijama trebalo bi dva-tri dana"

Tomas Hensen, vojnik UNMO: "Stigli sam odmah sledeće jutro, pošto smo dobili informaciju. Odlučili smo poslati tim, kako bi osigurali nepovredivost dokaza."

UN TV: "Ali, tela više nije bilo".

Ivan Zvonimir Čičak: "I nije napravljena redovna dokumentacija koja se inače radi u jednoj klasičnoj policijskoj obradi kad nekog čovjek nađe, onda se to fotografira leš, tragovi i tako, sve ono što se radi."

Nelson Garsija, komesar UN CIVPOL: "Nismo imali nikakvih službenih spisa, zato ne mogu reći šta je hrvatska policija preuzela."

Ivan Jarnjak, hrvatski ministar policije 1995: "Ono što je posebno u javnosti stvorilo uznemirenost je vesti o ubojstvima u selu Varivode i u selu Gošići koja su razjašnjena."

UN TV: No, na kninskom groblju je devet svežih grobova. Označeni su imenima devet ubijenih.

Ivan Benko, zamenik ministra policije HR: "Kriminalističkom obradom u saradnji sa vojnom policijom mi smo utvrdili počinitelje tih kaznenih djela i priveli ih u istražni centar županijskog suda u Zadru."

Svedok: "Jesu li ti ljudi kažnjeni, nisu li, ko će to... o tome slabo javnost priča."

Svedok: "Mi ne znamo o tome ništa, ni ko je, ni što je... Uglavnom, njih nema."

Žarko Puhovski: "Za dvojicu ljudi, koliko ja znam, imamo izvještaj o tomu da su hitno demobilizirani da bi se olakšalo to da se ne sudi vojsci i vojnicima, nego civilima, i to je u skladu s onime što je tada bila službena varijanta o kojoj su svi zapovjednici govorili, da zločine ne čine vojnici nego civili u vojnim uniformama."

Ivan Zvonimir Čičak: "Mislim, incidenti u takvim ratnim situacijama su svugdje, ja ću reći čak i normalni,

ne samo mogući. Zato postoje organi jedne države pravne, to je policija, vojna policija koja onda uređuje i osobe koje su sudjelovale u zločinima, u mnogim slučajevima iz čistog koristoljublja, procesuiraju. To u ovim slučajevima jednostavno nije bilo tako, a iz toga se onda iščitava namjera jedne politike."

General Alan Forand, UN zapovednik, sektor "jug": U uslovima kada više nemaju kuće, jer su im spaljene, kada više nemaju stoke, niti od čega živeti, jer je letina spaljena, šta im je preostalo? Vlada silna mržnja među tim ljudima, jer Srbi su 1991. godine isto ovo uradili Hrvatima, a sad se Hrvati svete. Kakav je to život koji mogu očekivati?

Svedok: "Kakav je ovo život? U pustome selu biti. Mi smo došli ovde '97. kad nije postojalo ni ptice."

Draginja, svedok: "A ko će tu živiti? Kuće zapaljene, uništeno sve, da bi se ko i vratio, neopravljeno, narasla svaka živica nevaljala, a jadni narod, vraćao bi se neko, ali nema đe."

Ivan Zvonimir Čičak, Hrvatski helsinški odbor: "Sjetimo se kako je to počelo '90. i '91. Srbi su govorili - osvjetićemo se za zločine iz '41. pa su onda počeli masovni pokolji nevinog civilnog stanovništva i tako dalje. Onda, dakako su došli ovi naši dečki koji su rekli - e, sad ćemo se mi osvjetiti, ne znam, za '45. pa onda za '91. E, sad taj lanac stalno ide, pa '95. sveti ćemo se za '91., pa sad se pitam kad će taj lanac prestati i hoćemo li stalno razmišljati na nivou kolektivne krvne osvete ili na nivou individualne odgovornosti za ono što je počinjeno."

Radimir Čačić, ministar obnove i razvitka RH (Hrvatski sabor, 18. jun 2000): "Nije samo velikosrpska agresija rušila i palila i pljačkala po Hrvatskoj, nego je više toga bilo. Zločinci i kriminalci su se nalazili na obje strane, a o tome, hvala Bogu, sam ja svjedok."

Predsedavajući Sabora: "Molim vas, gospodine Šeks, hvala vam ljepa, molim vas da..."

Na području sektora "jug", u vreme trajanja "Oluje", te prvih 100 dana nakon nje, ubijeno je najmanje 410 civila, zapaljeno preko 20.000 kuća, dok su ostale opljačkane i devastirane (Izveštaj Hrvatskog helsinškog odbora, lipnja 1999.).

Autor filma "Oluja nad Krajinom", Božidar Knežević, poginuo je u saobraćajnoj nesreći, zbog otkazivanja kočnica, novembra 2001. godine

[Izbeglice čekaju da im se vrate njihovi stanovi](#)

15. avgust 2005. | Izvor: B92, IWPR

Oko 30.000 srpskih porodica koje su nekada zivjele u Hrvatskoj isključeno je iz procesa restitucije jer su se njihove kuće nalazile u društvenom, a ne u privatnom vlasništvu.

Pise: Masimo Morati iz Sarajeva

[Poslednje izbeglice](#)

12. avgust 2005. | Izvor: B92, IWPR

Mada su mnogi Srbi, koji su izbegli iz Hrvatske 1995. godine, izgradili nove živote, njih oko 500 se još uvek nalazi u izbegličkom kampu u predgrađu Beograda.

Za IWPR pise: Vladimir Sudar iz Beograda

[Ratni zločini zasjenjuju uspomene na pobjedu](#)

12. avgust 2005. | Izvor: B92, IWPR

Pristalice otvorene rasprave o ratnim zločinima počinjenim tokom operacije "Oluja" suocavaju se sa otporom javnosti, koja se ove akcije priseca sa bezrezervnim odobravanjem.

Pise: Drago Hedl iz Osijeka

[HHO - posledice 'Oluje'](#)

7. avgust 2005. | Izvor: Beta

Hrvatski helsinški odbor ocenjuje da je vojna akcija "Oluja" imala i pozitivne i negativne posledice po

ostvarivanje ljudskih prava.

[Nestali: Priča najtužnija](#)

6. avgust 2005. | Izvor: B92

Porodice nestalih pričaju o svojoj tragediji - kako su im i gde nestali najbliži, šta su sve činili da ih nađu, sa kakvim su se preprekama susreli... Prilog Sandre Mandić

[Život izbeglica: Od nemila do nedraga](#)

6. avgust 2005. | Izvor: B92

Priča ljudi koji su tokom poslednjih deset godina bili promorani da promene više adresa. Prilog Sandre Mandić

[Razgovor u studiju: Oluja, deset godina kasnije](#)

6. avgust 2005. | Izvor: B92

O posledicama "Oluje" nakon deset godina, o tome kako žive izbegli i sa kojim problemima se susreću u novoj sredini, da li žele da se vrate kućama ili ostanu, koje su glavne prepreke za masovnij povratak, šta država Srbija čini da im pomogne... Novinar B92 Peđa Obradović razgovarao je u studiju sa Savom Štrpcem iz Dokumentaciono-informativnog centra "Veritas" i sa Dragišom Dabetićem, republičkim komesarom za izbeglice

[Hag i Oluja: Briljantna operacija ili ratni zločin?](#)

5. avgust 2005. | Izvor: B92

"Briljantna operacija hrvatskih snaga uz pojedinačne ekscese", kako se u Hrvatskoj opisuje Oluja, u Haškom tribunalu posmatra se na drugačiji način: kao udruživanje političkog, vojnog i policijskog vrha u tzv. zajednički zločinački poduhvat čiji je cilj bio proterivanje Srba iz Krajine.

[Oluja - domovinska zahvalnost](#)

5. avgust 2005. | Izvor: B92, FoNet

Dan pobeđe i domovinske zahvalnosti, praznik kojim Hrvatska proslavlja akciju 'Oluja', obeležen je centralnom proslavom u Kninu.

[Reakcije](#)

5. avgust 2005. | Izvor: B92, Beta

Dok se u Hrvatskoj slavi Dan pobeđe i domovinske zahvalnosti, reakcije političara i javnih ličnosti u Srbiji u tonu su osuda Hrvatske zbog nepriznavanja počinjenih zločina. Upozorenja stižu i od nekih međunarodnih organizacija

[Hronologija akcije "Oluja"](#)

5. avgust 2005. | Izvor: B92

Akcija "Oluja" počela je 4. avgusta u 4 sata posle ponoći. Hrvatskoj vojsci i policiji do totalne pobeđe trebalo je samo četiri dana. Hrvatska je povratila kontrolu nad svojim međunarodno priznatim granicama. Tokom i posle akcije nestalo je 1.805 osoba, a samo tokom te operacije poginulo je oko 700 civila. Spaljeno je preko 20.000 srpskih kuća, dok su ostale opljačkane i devastirane.

[Konačno rešenje srpskog pitanja](#)

5. avgust 2005. | Izvor: B92

Povratak srpskih izbeglica u Hrvatsku, pogotovo na desetogodišnjicu 'Oluje' samo povlači brojna pitanja. Da li je Republika Hrvatska spremna, voljna i sposobna da tim svojim građanima koji se nalaze u izbeglištvu obezbedi osnovne uslove za život. Koliko im može i hoće garantovati bezbednost i tako dalje. Autor Vladimir Đorđević

[Čija je naša zemlja](#)

5. avgust 2005. | Izvor: B92

"Naša zastava na kninskoj tvrđavi simbolično je označila kraj četvorogodišnje srpske okupacije takozvane SAO Krajine i sna o velikoj Srbiji. 'Oluja' je trajala 84 sata, a zbog učinkovitosti, brzine i primjenjene taktike međunarodni vojni stručnjaci ocijenili su je kao briljantnu vojnu akciju." Autor: Peđa Obradović

[Prikaz napretka operacije "Oluja"](#)

5. avgust 2005.

Grafički prikaz napredovanja hrvatskih snaga tokom akcije "Oluja".

[Da li je Plan Z4 mogao biti alternativa ratu](#)

5. avgust 2005. | Izvor: B92

Plan Z4 koji su '95. godine kao rešenje pitanja Krajine predložili Piter Goldbrajt, Leonid Kerestendžijanc i Jasuši Akaši krajiškim Srbima nudio je široku autonomiju razrađenu prema modelu autonomije Alanskih ostrva u Finskoj. Tada suprotstavljeni stavovi političara u Srbiji o tome da li je Plan trebalo prihvatiti ili ne, i dalje su potpuno različiti, a pitanje odgovornosti za njegovo odbijanje i posledice takve odluke i dalje se postavljaju.

Novinar: Đorđe Nasković

["Brijunski transripti": Razgovora hrvatskog državnog i vojnog vrha pred akciju "Oluja"](#)

5. avgust 2005.

O čemu je bivši predsednik Hrvatske dr Franje Tuđmana razgovarao sa vojnim i političkim vrhom zemlje, tokom priprema vojne akcije "Oluja". Taj transkript bio je jedan od ključnih razloga za podizanje optužnice pred Haškim tribunalom protiv generala Hrvatske vojske Ante Gotovine, Mladena Markača i Ivana Čermaka, optuženih za ratne zločine počinjene tokom "Oluje".

[Oluja 1995–2005](#)

5. avgust 2005. | Filip Švarn

Deset godina kasnije, malo šta podseća na "Oluju" i bivšu Krajinu: tu i tamo ostaci paljevina po opustelim selima, izbleđeli grafiti "Hrvatsko vlasništvo" ili "Ustaška bojna – Zagi i Gugi" po kućama, spomenici hrvatskim vojnicima... I osećaj da je jedan način života zauvek okončan

[Mesić: Povratak izbeglih Srba - nacionalni interes Hrvatske](#)

5. avgust 2005.

"Bljesak" i "Oluja" s vojnoga aspekta bile su neophodne jer nikakvi pregovori nisu mogli dovesti do uspjeha. Svi prijedlozi koji su s naše strane dolazili bili su odbijani. I nije bilo druge nego ići u vojnu akciju. Međutim, na margini tih akcija, bilo je zločina i čak posle same vojne akcije. Ti zločini se procesuiraju, na žalost ne onom brzinom kojom bi mi bili zadovoljni, jer za svaki zločin mora odgovarati onaj tko ga je učinio i onaj ko ga je zapovjedio, ili onaj tko je znao za zločin, a nije poduzeo ništa da se krivci izvedu pred lice pravde."

[Dokumenti: Plan Z-4](#)

5. avgust 2005. | Izvor: B92

Nacrtr Sporazuma o Krajini, Slavoniji, Južnoj Baranji i Zapadnom Sremu

[10 godina od Oluje](#)

4. avgust 2005. | Izvor: B92, Beta

Počelo je obeležavanje 10. godišnjice početka vojne akcije Oluja, tokom koje je proterano 250.000 Srba.

[Solidarnost Radija B92](#)

4. avgust 2005.

Pre deset godina, u vreme akcije Oluja, Radio B92 je organizovao prikupljanje pomoći za izbeglice.

[Tuđman: Tobože im jamčiti prava...](#)

3. avgust 2005. | Izvor: B92, FoNet, Beta

Transkripti razgovora Tuđmana, njegovih saradnika i generala ukazuju na postojanje plana za progon Srba tokom akcije "Oluja".